

Sygn. akt I C 510/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2024 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożena Chłopecka

Protokolant: sekretarz sądowy Oliwia Goliszewska

po rozpoznaniu w dniu 29 lutego 2024 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi Miasta S.

z udziałem interwenienta ubocznego J. T.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. powództwo oddała,

II. ustala, że powodowa spółka w całości ponosi koszty postępowania, z tym, że ich rozliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt: IC 510/17

UZASADNIENIE

Pozwem z 16 sierpnia 2011 r. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła przeciwko Przedsiębiorstwu Usługowo – Handlowemu (...)spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w S. o pozbawienie tytułów wykonawczych wykonalności w części wierzytelności która do tej pory nie została wyegzekwowana na kwotę 936 240,98 zł wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty liczonymi od 25 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty, która to wierzytelność wynika w tej części z wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy z dnia 7 listopada 2007 r. sygn. akt XX GC 1303/99 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 27 listopada 2008 roku oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, VI Wydział Cywilny z dnia 26 listopada 2008 r. sygn. akt VI ACa 371/08 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 27 listopada 2008 roku, wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy z dnia 7 listopada 2007 r. sygn. akt XX GC 1303/99 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 19 stycznia 2009 roku oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, VI Wydział Cywilny z dnia 26 listopada 2008 r. sygn. akt VI ACa 371/08 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 19 stycznia 2009 roku, wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy z dnia 7 listopada 2007 r. sygn. akt XX GC 1303/99 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 4 kwietnia 2009 roku oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, VI Wydział Cywilny z dnia 26 listopada 2008 r. sygn. akt VI ACa 371/08 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 4 kwietnia 2009 roku, wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy z dnia 7 listopada 2007 r. sygn. akt XX GC 1303/99 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 31 maja 2010 roku oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, VI Wydział Cywilny z dnia 26 listopada 2008 r. sygn. akt VI ACa 371/08 opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 31 maja 2010 roku zasądzających od powódki na rzecz Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego (...) Sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w S. kwotę łączną 936 240,98 zł wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty liczonymi od 25 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty. Powódka zwróciła się również o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powódka jako podstawę swojego roszczenia wskazała art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. podnosząc zarzut, że

po powstaniu tytułu wykonawczego zaistniało zdarzenie, na skutek którego zobowiązanie wygasło poprzez spełnienie świadczenia w postaci potrącenia wierzytelności wynikającej z weksla własnego zupełnego pozwanej z 15 lutego 2010 roku na kwotę 6 980 000 zł, który powódka nabyła 25 lipca 2011 roku (pozew k. 2-6).

W odpowiedzi na pozew z dnia 7 grudnia 2011 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Pozwana spółka w uzasadnieniu swojego stanowiska zakwestionowała ważność weksla twierdząc, że zarówno F. K., jak i J. W. (1) oraz P. N. są osobami fikcyjnymi, w związku z czym powódka nie mogła skutecznie nabyć weksla, który miał powstać w wyniku oszustwa sfabrykowanego przez bliżej nieokreślone osoby. Pozwana twierdzi również, że podpisy wystawców, indosantów i remitenta są sfalszowane. Z ostrożności procesowej pozwana podniosła także, że remitent i indosatariusz wszedł w posiadanie weksla in blanco w sposób niezgodny z prawem, a następnie wypełnił go na nieistniejące należności. Pozwana twierdzi również, że przedmiotowy weksel został wypełniony na nieistniejące zobowiązanie, bowiem spółka PUH (...) Sp. z o.o. nigdy nie zaciągała wobec remitenta zobowiązań, a weksel został sporządzony celem uwolnienia się przez powódkę od uregulowania należności na rzecz pozwanej. Pozwana spółka wskazała, że J. T. oraz J. W. (2) nie posiadali umocowania do reprezentowania, ani też do zaciągania zobowiązań w imieniu spółki PUH (...) S.A. bowiem od dnia jej założenia do zakończenia działalności, do reprezentacji spółki uprawnionych było dwóch członków zarządu albo jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Pozwana spółka podniosła, iż weksel in blanco wypełniony został niezgodnie z treścią porozumienia wekslowego wynikającego z rażącego niedbalstwa powódki (powódka nie sprawdziła czy remitent i indosanci istnieją, nie potwierdziła czy weksel nie jest sfalszowany, nie sprawdziła podstawy zobowiązania wekslowego, nie zażądała deklaracji wekslowej) oraz nabycia weksla po terminie jego płatności. Nadto remitent działający jako pełnomocnik pozwanego w ocenie pozwanej w dacie wypełnienia weksla nie był uprawniony do jego wypełnienia, bowiem przed tą datą ogłoszono upadłość pozwanej. Pozwana wskazała, że zobowiązanie objęte wekslem uległo przedawnieniu, albowiem PUH (...) Sp. z o.o. zakończyła swój byt 22 czerwca 1995 r., tak więc przyjmując 10-letni okres przedawnienia wszelkie roszczenia podlegają przedawnieniu. Zdaniem pozwanej, w oświadczeniu o potrąceniu powódka nie wykazała z jakiego tytułu przysługują jej wierzytelności względem Spółki PUH (...), natomiast do skutecznego potrącenia przedstawiona do umorzenia wierzytelność powinna być szczegółowo opisana i wyraźnie wskazana, nadto ani remitent, ani indosanci, ani powódka nie przedstawili weksla do wykupu dlatego w ocenie pozwanej roszczenie nie jest i nie było wymagalne, stąd też nie można było dokonać skutecznego potrącenia wierzytelności. Pozwana spółka wskazała, na nieprzedstawienie przez remitenta spółce PUH (...) weksla do zapłaty, co potwierdza nieistnienie roszczenia, a co za tym idzie brak jego wymagalności. Nie przedstawienie weksla do wykupu i nie wezwanie do jego zapłaty przez remitenta i indosanta świadczy o pozorności operacji. Powódka podniosła, że z uwagi dokonania indosu na rzecz powoda po terminie do zapłaty i terminie do protestu a protest nie został dokonany to ma on skutki zwykłego przelewu. Powódka nie przedstawiła dowodu na istnienie wierzytelności i jej nabycie od indosanta, a ponieważ indos a skutki zwykłego przelewu to wierzytelność powódki w żaden sposób nie została wykazana. Pozwana spółka zaprzeczyła istnieniu remitenta i indosantów twierdzi również, że ich podpisy są sfalszowane, w związku z czym kwestionuje ciąg indosów w tym ostatniego na rzecz powódki. Ostatecznie pozwana spółka podniosła, że nie istnieje zobowiązanie PUH (...) Sp. z o.o. wobec remitenta, a indos został dokonany po upływie terminu do dokonania protestu z powodu braku zapłaty, tak więc ma on skutki przelewu, zaliczanego do czynności kauzalnych, czyli takich, których ważność zależy od istnienia i prawidłowości przyczyny prawnej przysporzenia – wobec jej braku umowa przelewu jest nieważna. W przedmiotowej sprawie w ocenie strony pozwanej brak jest dokumentów świadczących o pozostawaniu Spółki PUH (...) stroną umowy stanowiącej podstawę do wystawienia weksla. Wierzytelność nie została także stwierdzona dokumentami, z których wynikałaby płatność na rzecz remitenta, bądź powódki. W ocenie pozwanej żądanie pozwu nie jest udowodnione, a sam weksel został wprowadzony do obrotu wyłącznie celem uchylecia się powodowej spółki od zapłaty należności wynikającej z wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 listopada 2007 r. wydanego w sprawie XX GC 1303/99 (odpowiedź na pozew k. 141-147).

W toku dalszego procesu strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Postanowieniem z 6 lipca 2016 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego w miejsce dotychczasowego pozwanego Skarb Państwa – Starostę (...), w związku z brakiem zarejestrowania pozwanej w KRS,

w związku z czym Skarb Państwa nabył mienie pozwanej z mocy prawa. Postanowieniem z 27 października 2016 roku Sąd ustalił, że właściwą jednostką Skarbu Państwa, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie jest Prezydent Miasta S. (postanowienie z 6 lipca 2016 roku k. 904, postanowienie z 27 października 2016 roku k. 928)

W odpowiedzi na pozew z 8 listopada 2016 roku oraz piśmie z 28 listopada 2016 roku Skarb Państwa wniósł o oddalenie powództwa, argumentując swoje stanowisko tym, że Skarb Państwa ponosi jedynie odpowiedzialność z nabytego mienia na podstawie art. 9 ust 2b oraz 2j ustawy z 2 sierpnia 1997 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (odpowiedź na pozew z 9 listopada 2016 roku k. 938-94, pismo z 28 listopada 2016 roku k. 952-953)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

PHU (...) Sp. z o.o. prowadziła swoją działalność handlową od 1990 r.. Udziały w spółce (...) posiadali J. T. i J. W. (2). Spółka (...) zajmowała się handlem płodami rolnymi, w tym była dostawcą ziemniaków na eksport współpracując w tym zakresie między innymi z (...) S.A.. Spółka (...) kontraktowała i skupywała płody rolne od rolników. Do reprezentacji spółki (...) niezbędne było współdziałanie dwóch członków zarządu albo też jednego członka zarządu z prokurentem. Prezesem zarządu spółki (...) był H. M., a członkiem zarządu J. W. (2). W dniu 22 czerwca 1995 r. spółka (...) została postawiona w stan likwidacji, a likwidatorem uprawnionym do reprezentacji spółki został J. W. (3), następnie likwidatorem był R. D.. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 6 października 1995 r. ogłoszono upadłość spółki (...), a syndykiem masy upadłości zostało (...) Sp. z o.o. w S.. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 22 lutego 1999 r. umorzono postępowanie upadłościowe. Po umorzeniu postępowania upadłościowego spółka funkcjonowała pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji. Likwidatorami uprawnionymi do reprezentacji spółki (...) byli J. W. (2) i J. T.. Od dnia 15 grudnia 1999 r. J. W. (2) nie był już likwidatorem spółki (...). Z dokumentacji spółki (...) wynika, że spółka nigdy nie miała stosunków handlowych z podmiotem o nazwie (...), czy też z F. K. (dowód: odpis z RHB dotyczący spółki (...) k. 149-151; zeznania świadka J. W. (2) k. 731-735; zeznania świadka J. T. k. 364-374; opinia biegłego z zakresu finansów i rachunkowości k. 771-781, 825-827, 864-867)

W czasie prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę (...) w okresie od 1991 r. do 1993 r. były wystawione weksle in blanco związane z prowadzeniem działalności przez spółkę (...). Między innymi było pięć weksli dla urzędu celnego, trzy weksle do firmy (...), jeden dla D. H. (poręczony przez spółkę (...)) i jeden dla spółki (...), który to weksel związany był z zabezpieczeniem worków przekazanych przez (...) spółce (...) w ramach realizacji kontraktu. Mogło zdarzyć się, że weksel, który miał być wystawiony przez spółkę (...) został opatrzony pieczęcią spółki i podpisany przez J. W. (2) i J. T.. Urząd celny i firma (...) zwróciła spółce (...) weksle. W czasie prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę (...) zdarzały się sytuacje w których płatności spółki były zabezpieczane weksłami in blanco wystawianymi przez J. W. (2) oraz J. T. (dowód: zeznania świadka J. W. (2) k. 731-735; zeznania świadka J. T. k. 364-374; oświadczenie k. 67, weksel k. 69, 84, weksle k. 427).

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie XX Wydziału Gospodarczego w sprawie o sygn. akt XX GC 1303/99 z dnia 7 listopada 2007 r., zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 listopada 2008 r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 371/08, zasądzono od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz PUH (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w S. łączną kwotę (...) zł wraz z ustawowymi odsetkami od 25 stycznia 1994 r. do dnia zapłaty, zasądzono również od PUH (...) Sp. z o.o. w likwidacji w S. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 40 792,45 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (dowód: tytuły wykonawcze k. 14-20).

Spółka (...) poszukiwała wierzycieli spółki (...) albowiem chciała zakupić te wierzytelności, a następnie potrącić zakupione wierzytelności z wierzytelnością, którą posiadała spółka (...) w stosunku do spółki (...) wynikającą z opisanego wyżej tytułu egzekucyjnego. Poszukując wierzycieli spółka (...) zamieszczała ogłoszenia w prasie i w Internecie. W związku z ogłoszeniami do spółki (...) zgłosił się P. N. z propozycją sprzedaży weksła, którego wystawcą miała być spółka (...). P. N. oświadczył, że nabył przedmiotowy weksel na giełdzie staroci w P. za kwotę (...) zł. Po przeprowadzonych negocjacjach P. N. zbył weksel za kwotę (...) zł na rzecz spółki (...) (dowód: weksel k. 69, ogłoszenie

k. 202, opinia biegłego z zakresu badania pisma i dokumentów k. 381-392, 495-517, 663-665 zeznania świadka P. N. k. 364-374, zeznania świadka A. F. k. 616-618).

Weksel własny in blanco podpisany przez J. W. (2) i J. T. i zaopatrzony w pieczętkę Przedsiębiorstwa Usługowo – Handlowego (...) w S. został wystawiony na druku blankietu weksla pochodzącego z okresu marzec 1990 – kwiecień 1994 r.. Na wekslu jako data jego uzupełnienia widnieje „15 lutego 2010 r.”. Weksel został uzupełniony na kwotę (...) zł z terminem płatności na dzień 15 grudnia 2010 r. bez protestu. Jako miejsce płatności weksla została wpisana W., a jako remitent weksla został wpisany F. K.. Na rewersie weksla znajdują się wpisy dotyczące indosowania weksla. Pierwszy indos zgodnie z treścią wpisu miał być dokonany 23 marca 2010 r. w W. przez F. K. na rzecz J. W. (4). Drugi indos zgodnie z treścią wpisu miał być dokonany dnia 15 maja 2011 r. w P. przez J. W. (4) na rzecz P. N.. Następnie indosem, który jest zapisany na rewersie weksla jako trzeci, w dniu 25 lipca 2011 r. w W. P. N. ustąpił bez obliga na rzecz (...) S.A. w W. (dowód: weksel k. 69, opinia biegłego z zakresu badania pisma i dokumentów k. 381-392, 495-517, 663-665, opinia Centrum (...) k. 540543).

W dniu 19 kwietnia 2010 r. na podstawie art. 509 k.c. PUH (...) Sp. z o.o. w likwidacji w S. reprezentowana przez J. T. – likwidatora zbyła na rzecz (...) Spółka jawna wierzytelność przysługującą PUH (...) Sp. z o.o. w likwidacji w S. w stosunku do spółki (...) z tytułu niezapłaconych należności w wysokości 936 240,98 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 stycznia 1994 r. wynikającą z wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 listopada 2007 r. wydanego w sprawie XX GC 1303/99, a zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 26 listopada 2008 r. w sprawie VI ACA 371/08, w części obejmującej kwotę 300 000 zł wraz z prawem do odsetek od tej kwoty 25 stycznia 1994 r. (dowód: przelew wierzytelności k. 203-204).

Pismem datowanym na dzień 29 lipca 2011 r., a doręczonym likwidatorowi PUH (...) Sp. z o.o. w likwidacji w S. w dniu 2 sierpnia 2011, pełnomocnik zarządu (...) S.A. w odpowiedzi na pismo wzywające do wykupienia weksla własnego wystawionego przez PUH (...) Sp. z o.o. w S. oświadczył, że zarząd (...) S.A. w W. dokonuje potrącenia wierzytelności wynikającej z weksla w kwocie 7 544 328,00 zł (6 980 000,00 zł tytułem należności głównej oraz 564 328,00 zł tytułem odsetek do dnia 29 lipca 2011 r.) z wierzytelnością PUH (...) Sp. z o.o. w likwidacji w S. w wysokości 4 611 576,18 zł (936 240,98 tytułem należności głównej oraz 3 675 335,20 tytułem odsetek do 29 lipca 2011 r.) wynikającą z wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 listopada 2007 r. wydanego w sprawie XX GC 1303/99, a zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 26 listopada 2008 r. w sprawie VI ACA 371/08. Pełnomocnik wezwał nadto PUH (...) Sp. z o.o. w likwidacji w S. do zapłaty 2 932 751,82 zł tytułem różnicy należnej po dokonaniu potrącenia (dowód: pismo o potrąceniu k. 67, potwierdzenie odbioru k. 70).

Z dniem 1 stycznia 2016 roku pozwana została wykreślona z KRS, a jej mienie nabył nieodpłatnie Skarb Państwa. (okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie wymienionych wyżej niekwestionowanych przez strony dokumentów, a także dowodu z opinii biegłego sądowego ds. pisma i dokumentów J. Ś., ustnych wyjaśnień biegłego ds. pisma i dokumentów J. Ś., opinii Centrum (...), opinii biegłego z zakresu finansów i rachunkowości I. Ł. oraz opinii uzupełniających biegłego z zakresu finansów i rachunkowości I. Ł.. Podstawę ustaleń Sądu stanowiły również zeznania świadków J. W. (2), J. T., P. N. i A. F..

W ocenie Sądu opinie biegłych sądowych ds. pisma i dokumentów J. Ś. i z zakresu finansów i rachunkowości I. Ł., a także opinia Centrum (...) zostały sporządzone rzetelnie w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczenia zawodowego biegłych oraz osób sporządzających opinię Centrum (...). Opinie są precyzyjne oraz logiczne. Biegła J. Ś. w ustnych wyjaśnieniach złożonych na rozprawie, a biegły I. Ł. w pisemnych opiniach uzupełniających, w sposób wyczerpujący i rzeczowy odnieśli się do zarzutów stawianych opiniom, tym samym potwierdzając prawidłowość sporządzonych przez siebie opinii.

W ocenie Sądu należało dać wiarę zeznaniom świadków J. W. (2), J. T., P. N. i A. K. w zakresie okoliczności przytoczonych w ustalonym stanie faktycznym albowiem w tej części dotyczyły one faktów istotnych dla

rozstrzygnięcia sprawy, wzajemnie się potwierdzały lub uzupełniały, a nadto znajdowały potwierdzenie w innych dowodach zgromadzonych w sprawie.

W pozostałym zakresie zeznania świadków oraz zeznania prezesa powodowej spółki nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy dlatego nie były brane pod uwagę przy ustalaniu stanu faktycznego.

Jeżeli chodzi o zeznania świadka J. W. (2) i zeznania świadka A. F. w zakresie kontaktów handlowych spółki (...) z podmiotem o nazwie (...) czy też F. K., który być może działał w imieniu spółki (...), to w ocenie Sądu są one niewiarygodne. Świadkowie zasłaniali się niewiedzą w tym zakresie, Świadek F. wskazywał jedynie, że słyszał o F. K. i podmiocie (...), nie był jednak w stanie podać dalszych szczegółów. W związku z powyższym Sąd nie miał możliwości uznać tych okoliczności za udowodnione na tej podstawie.

Czyniąc ustalenia faktyczne w sprawie Sąd kierował się również regułami art. 229 i art. 230 k.p.c. uznając za ustalone okoliczności faktyczne przyznane lub niekwestionowane przez stronę przeciwną.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie strona powodowa podnosiła, że w wyniku potrącenia wierzytelności z weksla in blanco, który miał być uzupełniony przez F. K. w dniu 15 lutego 2010 r. z wierzytelnością spółki (...) wynikającej z wyroku Sądu Okręgowego z dnia 7 listopada 2007 r. zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 26 października 2008 r., zobowiązanie wynikające z tych tytułów egzekucyjnych wygasło z dniem 29 lipca 2011 r.

Podstawę prawną żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Artykuł 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Na podstawie regulacji materialnoprawnych w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada) (por. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1993 r., III CZP 141/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 102; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 lipca 1974 r., III CZP 44/74, OSNC 1975, nr 5, poz. 78).

Jednakże mając na uwadze fakt zmiany osoby pozwanego z PHU (...) sp. z o.o. w likwidacji na Skarb Państwa, mający miejsce w wyniku wykreślenia PHU (...) sp. z o.o. w likwidacji z Krajowego Rejestru Sądowego, koniecznym było zbadanie przez Sąd kwestii legitymacji pozwanego do udziału w sprawie.

Zgodnie z treścią art. 9 ust 2a ustawy z 2 sierpnia 1997 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: p.w.u.k.r.s.) podmioty podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w art. 1, które były wpisane do rejestru sądowego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie tej ustawy i które do dnia 31 grudnia 2015 r. nie złożyły wniosku o wpis do rejestru, uznaje się za wykreślone z rejestru z dniem 1 stycznia 2016 r. W przypadku gdy wniosek o wpis złożony przed dniem 1 stycznia 2016 r. został po tej dacie zwrócony, odrzucony, oddalony albo postępowanie o wpis zostało umorzone, skutki określone w niniejszym przepisie oraz przepisach ust. 2b-2g i 2i powstają z dniem następującym po dniu zwrotu, odrzucenia, oddalenia wniosku albo umorzenia postępowania, natomiast dyspozycja ust. 2b stanowi, że z dniem 1 stycznia 2016 r. Skarb Państwa nabywa nieodpłatnie z mocy prawa mienie podmiotów, o których mowa w ust. 2a. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność z nabytego mienia za zobowiązania podmiotów, o których mowa w

ust. 2a. Prawa wspólników, członków spółdzielni i innych osób uprawnionych do udziału w majątku likwidacyjnym wygasają z chwilą wykreślenia podmiotu z rejestru.

Przytoczone powyżej przepisy wskazują, że z momentem nieopłatnego nabycia mienia podmiotu uznanego za wykreślony z rejestru, Skarb Państwa ponosi jedynie ograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania tych podmiotów, której granicą jest nabyte przez Skarb Państwa mienie. Zatem, aby Skarb Państwa mógł być pozwany w sprawie, koniecznym jest nabycie na podstawie art. 9 ust. 2b p.w.u.k.r.s. jakichkolwiek składników majątku podmiotu uznanego za wykreślony.

W niniejszej sprawie, zgodnie z zeznaniami świadków, spółka PHU (...) nie posiadała 1 stycznia 2016 roku majątku, od wielu lat znajdowała się w likwidacji, było wobec niej prowadzone postępowanie upadłościowe, które zostało umorzone. Oznacza to, że Skarb Państwa nie mógł w trybie art. 9 ust. 2b p.w.u.k.r.s. nabyć mienia PHU (...) sp. z o.o. w likwidacji, a zatem nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki.

Legitymacja procesowa to uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie. Legitymacja czynna zawsze jest ściśle związana ze stroną powodową i oznacza jej uprawnienie do wszczęcia i prowadzenia procesu. Natomiast legitymacja bierna uzasadnia występowanie w procesie w charakterze pozwanego. Legitymacja procesowa, to uprawnienie konkretnego podmiotu (legitymacja czynna) do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu oznaczonemu podmiotowi (legitymacja bierna) wypływająca z prawa materialnego. Brak legitymacji procesowej u którejkolwiek ze stron prowadzi do oddalenia powództwa.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należało stwierdzić, że w związku z ograniczeniem odpowiedzialności Skarbu Państwa do wartości nabytego w trybie art. 9 ust. 2b p.w.u.k.r.s. mienia podmiotu uznanego za wykreślony, nie może on odpowiadać za wskazane w pozwie zobowiązania PHU (...) Sp. z o.o., a zatem należało stwierdzić brak legitymacji biernej po stronie pozwanego i oddalić powództwo w całości.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z treścią którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód przegrał niniejszą sprawę w całości, zatem Sąd ustalił, że ponosi on w całości koszty postępowania, których szczegółowe rozliczenie pozostawił na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. referendarzowi sądowemu.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.